

Odôvodnenie

Minister životného prostredia Ján Budaj pri riadení svojho rezortu opakovane zlyháva. Jeho pôsobenie vo funkcii ministra so sebou nesie nevídanú mieru nekompetentnosti, arogancie a ignoráciu páľčivých problémov občanov Slovenskej republiky, spadajúcich pod pôsobnosť Budajovho rezortu. Ďalšie pokračovanie takejto politiky spôsobí postupný rozvrat vidieka a Slovenskej republiky tak môže zanechať nenapraviteľné škody.

Postup Ministerstva životného prostredia je v príkrom rozpore s programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky, v ktorom sa vláda okrem iného zaviazala k podpore rozvoja vidieka a zvýšeniu potravinovej sebestačnosti Slovenskej republiky, pretože:

1. Máme za to, že schválenie novely zákona o ochrane prírody a krajiny 543/2002 ako aj vyhlasovanie území európskeho významu napriek nevôli miestneho obyvateľstva bude mať negatívny dopad na rozvoj vidieka a zvýšenie potravinovej sebestačnosti, čo preukázali aj vypracované dopadové štúdie.
2. Nezvládnutie manažmentu našej najväčšej šelmy, medveďa hnedého sa prejavilo na zvýšenom počte stretov aj útokov tejto šelmy na človeka. Útoky medveďa, často sprevádzané ťažkými zdravotnými následkami pre obete, naberajú na intenzite a ich frekvencia len v prípade medializovaných prípadov, už dosahuje jeden útok týždenne. To má priamo za následok strach širokých skupín obyvateľstva, žijúcich v regiónoch s vysokou mierou pozorovaného pohybu medveďa hnedého. To vedie k zníženiu záujmu verejnosti o pohyb v lesnom prostredí (rekreácia, zber plodov a podobne).

Ľudia v horských a podhorských oblastiach, ktorí sú úzko spätí s prírodou, ako aj ľudia vykonávajúci svoje povolanie v lesnom prostredí, sa vinou nečinnosti ministerstva obávajú o svoju bezpečnosť. Preto vnímame čoraz väčšmi sa šíriaci názor medzi obyvateľmi, že využívanie medveďa hnedého ako tzv. biologickej zbrane, slúži na vyľudňovanie vidieka. Strach včelárov, pestovateľov ovocných plodín alebo chovateľov, ktorí na pravidelnej báze prichádzajú o svoj majetok, povedie v čoraz väčšej miere k strate vôle pokračovať v tejto činnosti. Tradičný vidiecky spôsob života celých generácií tak rozhodnutiami ministra Budaja, v prípadoch neprimeranej ochrany nebezpečných šeliem a neprediskutovaných zmenách práv a právomocí v územiach národných parkov, zaniká.

Trváme na tom, že pri "verejnom" prerokovaní novely zákona o ochrane prírody a krajiny došlo k porušeniu Aarhuského dohovoru (podpísaného 25. júna 1998 na 4. ministerskej konferencii Európskej hospodárskej komisie OSN „Životné prostredie pre Európu“ v dánskom Aarhuse) o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia. Pri agresívnom pretláčaní Budajovej reformy národných parkov totiž bol miestnym

obyvateľom resp. zainteresovaným osobám odopretý prístup, ako aj možnosť slobodne sa vyjadriť. Verejnosť dokonca šokoval spôsob, akým sa štátny tajomník Ministerstva životného prostredia Smatana, snažil odoprieť prístup na verejné prerokovanie dopadov reformy národných parkov, poslancovi Národnej rady Slovenskej republiky a podpredsedovi výboru pre Pôdohospodárstvo a životné prostredie.

Fatálne zlyhanie ministra Budaja sledovala celá pobúrená verejnosť, aj pri riešení ekologickej katastrofy na rieke Slaná, do ktorej mesiace vtekali banské vody zo železozrudnej bane v areáli bývalého banského podniku Siderit, pričom výsledky rozboru vody ukázali 12-násobné prekročenie hodnôt železa. Z krásnej živej rieky sa stal otrávený mŕtvy tok. Pritom práve Slaná je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, odbornej organizácie MŽP. Dlhodobá nečinnosť a neschopnosť ministerstva adekvátne a včas zareagovať spôsobila vyhynutie rozmanitého riečneho ekosystému, plného vzácných živočíšnych druhov, na obrovskom úseku rieky.

Obdobné zlyhanie registrujeme aj pri SKUEV1303 Alúvium Hrona v katastrálnych územiach Brezno, Brusno, Hronec, Lučatín, Medzibrod, Nemecká, Podbrezová, Predajná, Ráztoka, Slovenská Ľupča, Šalková a Valaská, ktoré je ohrozené ekologickou katastrofou z environmentálnych záťaží v Nemeckej a Predajnej. Predmetné územie je v správe Národného parku Nízke Tatry so sídlom v Banskej Bystrici.

Minister Budaj taktiež hrubým spôsobom bráni pri budovaní kanalizácii v obciach na východnom Slovensku (Kravany, Vislava, Čoltovo, Látky atď.), ktoré v rámci výzvy z Environmentálneho fondu č.147116/B-1-62/20 získali nenávratný finančný prostriedok na dostavanie svojich projektov. Ministerstvo životného prostredia vedome a cielene bránilo dobudovaniu kanalizácií v predmetných obciach s tvrdeniami o údajnom porušovaní zmlúv a podozreniach zo subvenčných podvodov a podobne. Avšak žiadne z týchto ministrom (aj na pôde Národnej rady Slovenskej republiky) prezentovaných dôvodov pre pozastavenie financovania projektov v dotknutých obciach sa nepotvrdili. Napriek tomu však zdroje neboli ešte stále uvoľnené a v prácach nie je možné pokračovať. Splašková voda je tak často naďalej vypúšťaná priamo do prírodného prostredia a zodpovednosť za túto skutočnosť nesie osobne Ján Budaj.

Popri všetkých menovaných zlyhaniach a ukážkach arogancie, či nevôle riešiť záležitosti kompetenčne spadajúce pod rezort životného prostredia, nám minister Budaj svoju nekompetentnosť preukazuje na dennej báze, v rámci mediálnych výstupov. Posledné vyjadrenie o medved'och ako vegetariánoch, ktorí na ľudí neútočia, odhalilo ministrove vážne nedostatky v poznaní učiva základnej školy, bez ktorého nie je možné zodpovedne túto funkciu vykonávať.